

Всеукраїнська асоціація недержавних пенсійних фондів

Код за ЄДРПОУ 43457513, адреса: 04112, м. Київ, вул. Парково- Сирецька, буд. 23.

Тел. +38 (098) 357 00 71, e-mail: office@vanpf.org.ua

Вих. № 060501

Від 05 червня 2025 року

**НАЦІОНАЛЬНІЙ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА
ФОНДОВОГО РИНКУ**

**Голови Ради ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ
НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ
Григорія Овчаренка**

ПРОПОЗИЦІЯ

*До проєкту Рішення Національної комісії з цінних паперів та
фондового ринку «Щодо особливостей вчинення та виконання правочинів
щодо облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті,
під час дії воєнного стану»*

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ, ідентифікаційний код в ЄДРПОУ 43457513 (далі – АСОЦІАЦІЯ), в особі Голови Ради Григорія Овчаренка, який діє на підставі Статуту, висловлює Вам свою повагу та звертається із наступною пропозицією.

По-перше.

23.05.2025 року Постановою НКЦПФР № 09/21/2314/K01 від 23.05.2025 року було схвалено проєкт Рішення НКЦПФР «Щодо особливостей вчинення та виконання правочинів щодо облігацій внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті, під час дії воєнного стану» (надалі – **Проект рішення**).

Як зазначено в преамбулі, Проект рішення був розроблений, зокрема, на виконання пунктів 45, 57 Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного в межах сьомого перегляду програми «Механізм розширеного фінансування», у зв'язку з введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року (надалі – **Меморандум**).

Підпункт (iii) пункту 56 Меморандуму вимагає приведення НКЦПФР позабіржових операцій з ОВДП в іноземній валюті у відповідність до тих, що застосовуються до банківських операцій.

Проте, у разі приведення НКЦПФР позабіржових операцій з ОВДП в іноземній валюті у відповідність до банківських операцій, це призведе до 100% втрати ліквідності, та неможливості виконувати зобов'язання перед інвесторами та учасниками, адже НПФ, портфелі яких сформовані з ОВДП номінованих в іноземній валюті, не зможуть їх продати.

Наразі існують наступні обмеження щодо операцій з ОВДП номінованих в іноземній валюті, зокрема:

1) Згідно з п. 13 розділу I (в останній чинній редакції від 14.07.2022р.) Постанови НБУ № 5 «Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» від 02.01.2019 р., «банку забороняється здійснювати розрахунки в іноземній валюті з купівлі в резидентів (крім банків, інвестиційних фірм, фізичних осіб та центрального контрагента) державних цінних паперів, номінованих в іноземній валюті» (надалі Постанова НБУ № 5).

2) Згідно з п.19¹ Постанови НБУ № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24.02.2022 р., центральний контрагент та банки мають право здійснювати грошові розрахунки за правочинами щодо ОВДП виключно у валюті номінальної вартості ОВДП.

Враховуючи, що на ринку існує сегмент недержавних пенсійних фондів (надалі-**НПФ**) з валютними інвестиційними стратегіями, портфелі яких сформовані з ОВДП номінованих в іноземній валюті, **просимо НКЦПФР:**

- 1) звернутись до НБУ з проханням внести зміни до Постанови НБУ № 5, а саме, розширити перелік осіб з якими банкам дозволено здійснювати розрахунки в іноземній валюті з купівлі в резидентів державних цінних паперів, номінованих в іноземній валюті, додавши НПФ;**
- 2) прийняти Проект рішення лише після внесення змін до Постанови НБУ № 5.**

По-друге.

Оскільки, Проект рішення забороняє придбання ОВДП номінованих в іноземній валюті за гривню, варто зазначити те, що можливість купівлі ОВДП номінованих в іноземній валюті за гривню для НПФ була важливим механізмом захисту пенсійних накопичень. Купівля за гривню ОВДП номінованих в іноземній валюті залишилась єдиним механізмом хеджування від ризиків девальвації для НПФ.

Зокрема, НПФ виконують надважливу соціально-захисну функцію. Накопичення коштів в межах системи недержавного пенсійного забезпечення дозволяє тисячам українців відкласти та зберегти кошти для використання на пенсії. А сама система недержавного пенсійного забезпечення є основою для майбутньої пенсійної реформи.

Впевненість в можливості захистити вкладення від девальвації (на рівні опції) завжди була однією з основних критеріїв вибору на користь пенсійних накопичень через НПФ, як для індивідуальних, так і для корпоративних вкладників (особливо для компаній із західним капіталом).

Заборона на придбання призведе до суттєвого зменшення надходжень НПФ, унеможливить виконання задекларованих інвестиційних стратегій, зменшить ефективність управління активами, підвищить валютні ризики та витрати, а також знизить привабливість пенсійної системи для вкладників і на нашу думку матиме значний негативний соціальний ефект.

Враховуючи вище описане, **просимо НКЦПФР не приймати Проект рішення.**

Всеукраїнська асоціація недержавних пенсійних фондів
Код за ЄДРПОУ 43457513, адреса: 04112, м. Київ, вул. Парково- Сирецька, буд. 23.
Тел. +38 (098) 357 00 71, e-mail: office@vanpf.org.ua

Якщо ж схвалений Проєкт рішення буде прийнятий, вирішенням даної проблеми можуть бути внесення змін у Постанови НБУ №5 та №18, які дозволять НПФ здійснювати придбання іноземної валюти для купівлі ОВДП номінованих в іноземній валюті на первинних аукціонах Міністерства фінансів України через банки-первинні дилери. Або ж дозволити НПФ купувати за гривню ОВДП номіновані в іноземну валюту на первинних аукціонах Міністерства фінансів України через банки-первинні дилери.

З повагою

**Голова Ради
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ
НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ**

Григорій Овчаренко